

God Social Praksis giver eksempler på redskaber til bedre medicin håndtering

Forkert medicin håndtering er et betydeligt problem, der påvirker mange menneskers livskvalitet, påfører dem unødige gener og i værste fald forværrer den tilstand, som medicinen skulle påvirke positivt. Medicinproblemer medfører en hverdag med f.eks. daglig træthed, dehydrering og konfusion, som kan medføre faldulykker, egentlige forgiftninger og nedsat funktionsniveau.

Med udbredelsen af en god praksis vedrørende medicin håndtering, vil man derfor kunne forbedre borgernes livskvalitet og helbred ganske markant. Samtidig vil man kunne spare betydelige beløb i form af færre hospitalsindlæggelser, færre genoptræningsforløb, færre lægebesøg etc.

I Danmark indlægges årligt op mod 158.000 borgere på grund af forkert brug af medicin, og i alt anvendes der skønsmæssigt årligt 4-6 mia. kr. på at løse problemer, som medicinen og den forkerte håndtering har skabt. Danmarks Apotekerforening har beregnet, at hver gang der bruges en krone på medicin, bruges der en krone på at løse medicinproblemer¹.

Forkert medicin håndtering lægger altså beslag på ressourcer, som i forvejen er knappe – hospitaler, læger, sundhedspersonale. Og først og fremmest forårsager det alvorlige problemer for borgerne i form af dårligere livskvalitet m.m.

Årsagerne til fejlhåndtering og forkert anvendelse af medicin er flere

- *Forkert medicin*

Forkert medicinering, forkert dosering eller kombinationer af medicin, som giver utilsigtede interaktioner og dermed bivirkninger for borgeren, er hyppige problemer.

- *Rigtig medicin, men forkert anvendelse*

Et andet vigtigt problemfelt er, at medicinrecepten ikke efterleves – måske fordi borgeren glemmer at tage sin medicin, eller fordi borgeren tager for meget eller for lidt af medicinen eller måske anvender medicin, som lægen ikke har givet recept til.

- *Utilstrækkelige kompetencer hos personale*

Manglende efteruddannelse af personale betyder, at personalet ikke har de fornødne kompetencer til at sikre en korrekt medicin håndtering og opspore problemer forårsaget af medicin.

- *Usikre arbejdsgange og rutiner ved håndtering af medicin*

Et fjerde problemfelt er usikre arbejdsgange og rutiner omkring medicin håndtering, hvor især nyansat personale og vikarer kommer til at foretage mange fejl.

Redskaber til sikring af bedre medicin håndtering – eksempler på god praksis

I samarbejde med en række kommuner og Danmarks Apotekerforening har God Social Praksis fundet frem til kommuner og projekter, hvor man har afprøvet forskellige former for redskaber til bedre medicin håndtering.

Redskaberne præsenteres kort nedenfor, men ved at "klikke" på linket under de eksempler, der har din interesse, får du vist eksemplet i sin fulde længde på databasen.

I Guldborgsund Kommune og i Odense Kommune har man arbejdet med dosispakket medicin i samarbejde med lokale apoteker, som har leveret dosispakket medicin til borgere i kommunale plejeboliger. De borgere, som modtog den dosispakke medicin oplevede færre fejl, ligesom plejepersonalet fik frigjort ressourcer til andre opgaver.

Læs mere:

<http://www.godsocialpraksis.dk/ShowExample.aspx?exampleID=223>

Kvalitetssikring af medicin håndtering

Lyngby-Taarbæk kommune har i samarbejde med lokale apoteker og plejepersonale på plejecentrene gennemgået procedurer og rutiner. Hele plejepersonalet undervises løbende i kvalitetssikring, så man sikrer en bred opbakning blandt plejepersonalet til blandt andet dokumentation af arbejdsgangene.

Læs mere:

<http://www.godsocialpraksis.dk/Popup/ShowExamplePreview.aspx?exampleID=214>

¹ Alle tal her og i det følgende refererer til Danmarks Apotekerforening "Apotekets Sundhedsydelse", 2007, hvori der henvises videre til andre kilder. Disse er angivet bagerst i dette notat.

Undervisning af plejepersonale i Lyngby-Taarbæk Kommune

Undervisning af plejepersonale i forskellige emner med forbindelse til håndtering af medicin på plejehjem og i hjemmeplejen. Målet er at forbedre personalets kompetencer til at håndtere, administrere og observere effekten af borgernes medicin.

Læs mere:

<http://www.godsocialpraksis.dk/Popup/ShowExamplePreview.aspx?exampleID=215>

Medicingennemgang på plejehjem og i hjemmeplejen i Lyngby-Taarbæk kommune

En medicingennemgang på plejehjem og i hjemmeplejen gennemføres hovedsagligt som en samtale mellem en farmaceut og den medicinansvarlige kontaktperson. I enkelte tilfælde kan samtalen afholdes med den enkelte borger. Samtalen afholdes ud fra borgerens aktuelle medicinering, og der vurderes på risiko for medicinrelaterede problemer. Herefter foreslås i fællesskab mulige ændringsforslag til medicinen som vurderes af borgerens læge.

Læs mere:

<http://www.godsocialpraksis.dk/Popup/ShowExamplePreview.aspx?exampleID=213>

Medarbejder – beboer samarbejde om kvalificering af medicinhåndtering

På Slotsvænget har medarbejdere og beboere gennem tre år arbejdet med at kvalificere medicinhåndteringen, da antipsykotisk medicin, dens virkninger og dens bivirkninger har stor betydning for den enkeltes udfoldelses- og udviklingsmuligheder. Baggrunden var at mange beboere tog op mod 6 præparater om dagen, at mange af beboerne ikke selv vidste, hvorfor de fik den pågældende medicin, og at der ikke blev fulgt op på, om medicinen havde den tilsigtede virkning. Den forbedrede medicinhåndteringen har bl.a. medført, at udgifterne til piller er faldet med 50 %.

Læs mere:

<http://www.godsocialpraksis.dk/ShowExample.aspx?ExampleID=217>

Den gode medicinadministration

Medicinundervisning, enkle procedurer og handleplaner har styrket sikkerheden omkring medicinadministrationen på Sukkertoppen, Center for Døgntilbud Vejle. Det har ikke alene gavnet sikkerheden, men også skærpet opmærksomheden på, hvordan medicin indgår i god social praksis. Ligeledes er der et samarbejde omkring medicineringen, hvor brugeren har et individualiseret ansvar for egen medicin-administration.

Læs mere:

<http://www.godsocialpraksis.dk/ShowExample.aspx?ExampleID=212>

IT-understøttelse sikrer korrekt medicinudlevering

For at gøre det lettere for misbrugere, der er i behandling med Metadon, deler Nordsjællands Misbrugscenter Metadonen ud fra en mobil bus, i stedet for fra en fast adresse. Det elektroniske klientregistreringssystem Bosted giver medarbejderne i bussen et hurtigt overblik over metadonudleveringerne, ved at de kan trække pakke- og udleveringslister såvel som ændringslister efter behov. Støttemedicin pakkes flere dage forud i plasticposer med en label påført brugerens navn, cpr-nummer samt præparaternes navne, dosis, dispenseringsform og indtagelsesdato.

Læs mere:

<http://www.godsocialpraksis.dk/ShowExample.aspx?ExampleID=221>

- Blandt hjemmeboende ældre tager mindst 50 % medicin, som deres læge ikke kender til
- 40 % af disse ældre ved ikke, hvad de tager deres medicin for
- 90 % kender ikke til konsekvenserne af ændret dosering
- Blandt borgere over 75 år har 15 procent alvorlige problemer med, at de forskellige typer af medicin påvirker hinanden uhensigtsmæssigt
- Over 40% af de ældre i eget hjem oplever træthed som et generende symptom.
- Mindst 75 % af alle beboere på plejecentre har mere end to helbredsmæssige problemer, som følge af deres medicin¹.
- Ældre medicinbrugere over 65 år bruger i gennemsnit brugte 6,8 forskellige typer medicin dagligt..
- Tilsynsrapporten fra 2006 viser en række fejl og mangler i medicinhåndteringen, fx gav plejepersonale receptpligtig medicin uden, at det var ordineret af en læge. Andre beboere fik deres morgenmedicin efter kl. 11. Der var noteret mangler på skriftlige instrukser om kompetencer og ansvar i processen med håndtering af medicinen.